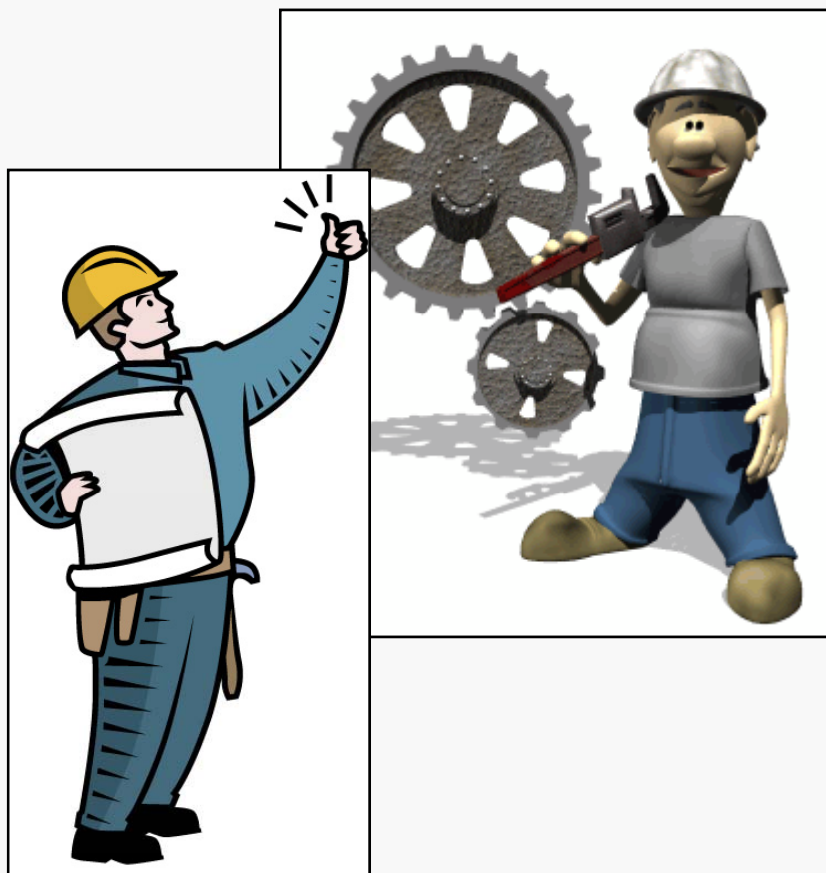

Utdanner vi den arbeidskraften vi trenger?

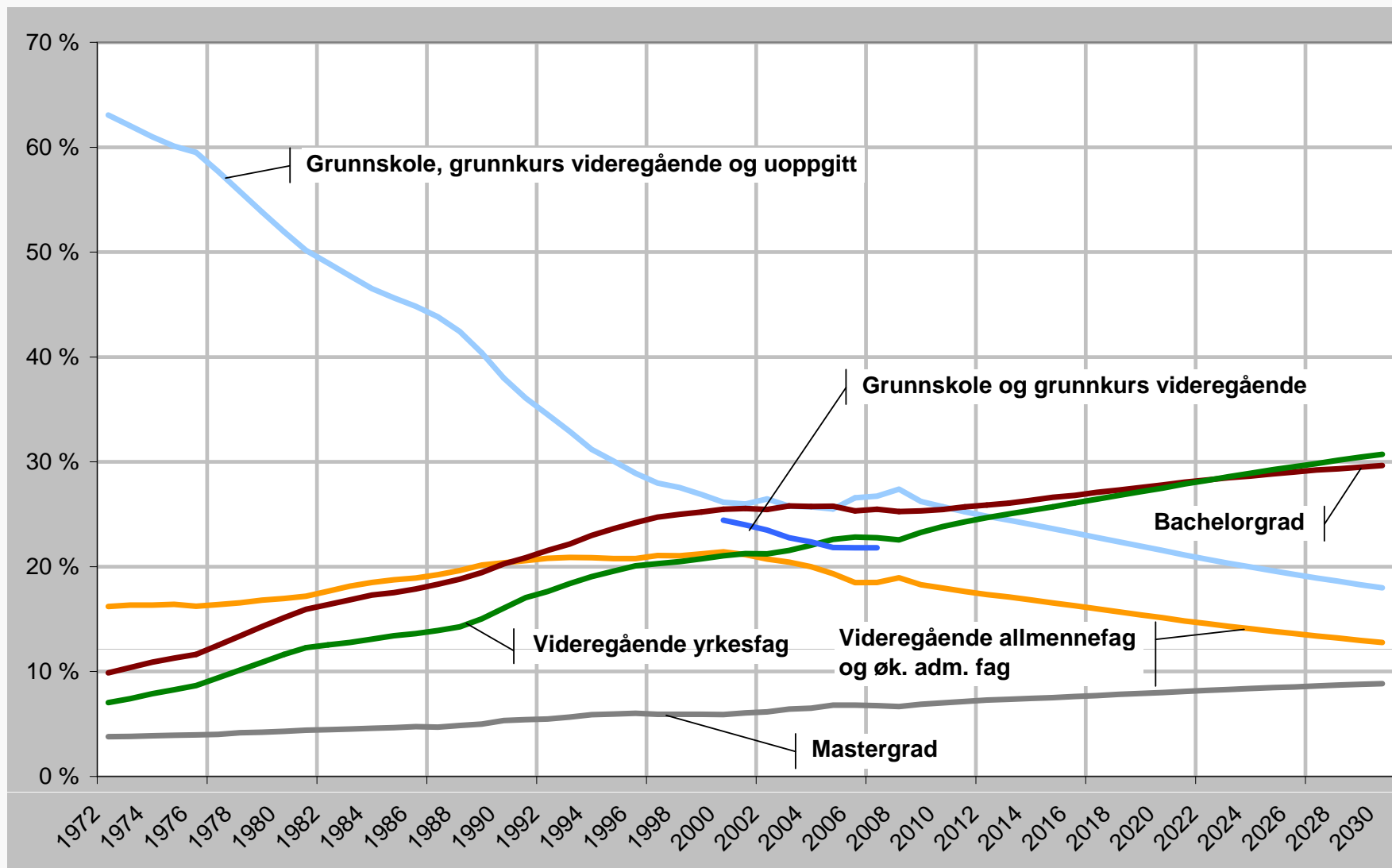

Roger Bjørnstad
Statistisk sentralbyrå

Kunnskap for framtida

17. mars 2011

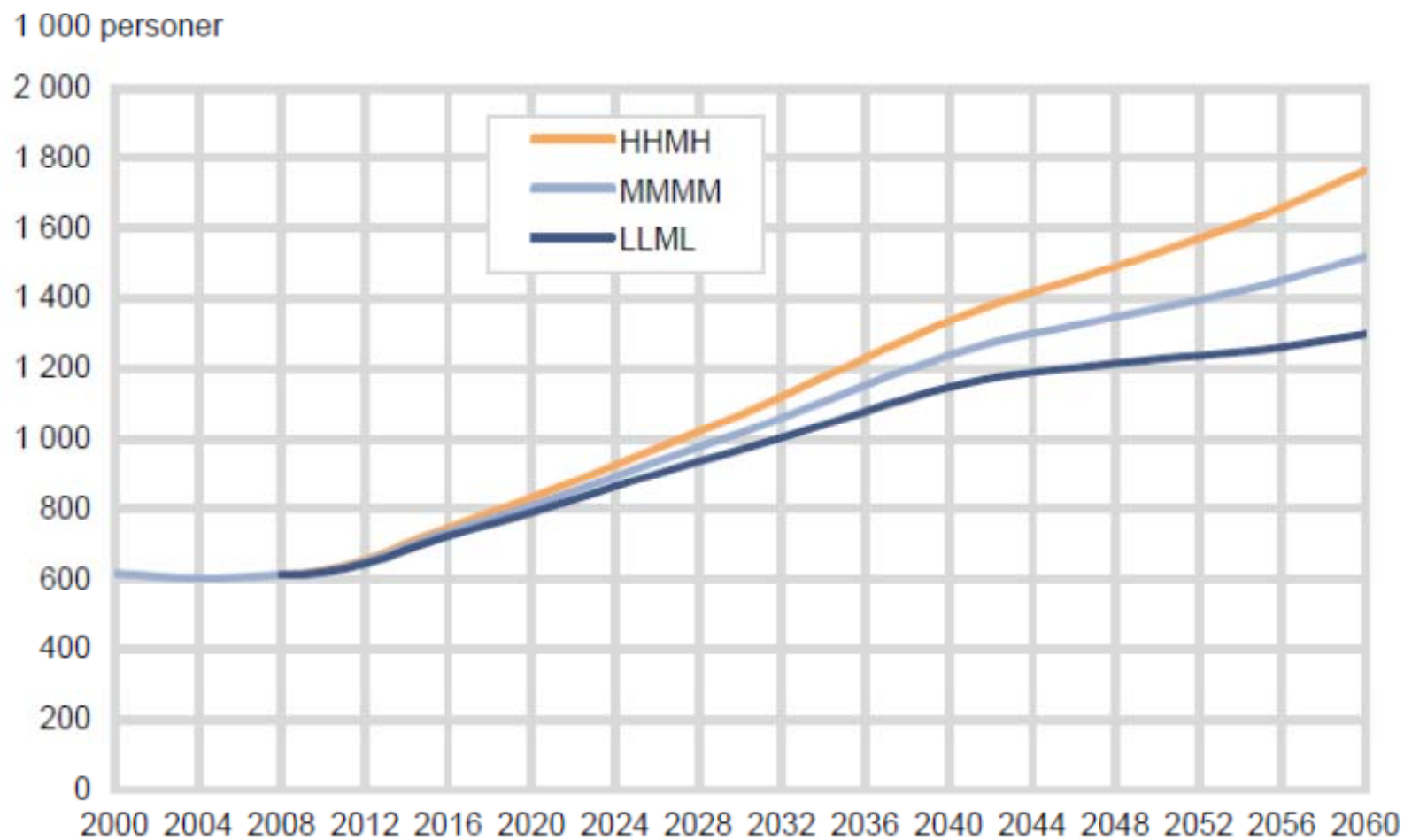
Hva slags arbeidskraft trenger vi

Kan ikke møte alles ønsker

- Ønsker
  - God eldreomsorg og gode offentlige tjenester
  - Privat velstand gir behov for god tilgang på private tjenester
  - Krever også stadig flere håndverkstjenester
  - Høye lønninger i Norge gir behov for satsning på spesialisering innen konkurranseutsatt virksomhet
- Det er ytre begrensninger
- Må prioritere - prioriteringene handler om politiske valg
- Satsning på et område reduserer mulighetene på andre områder

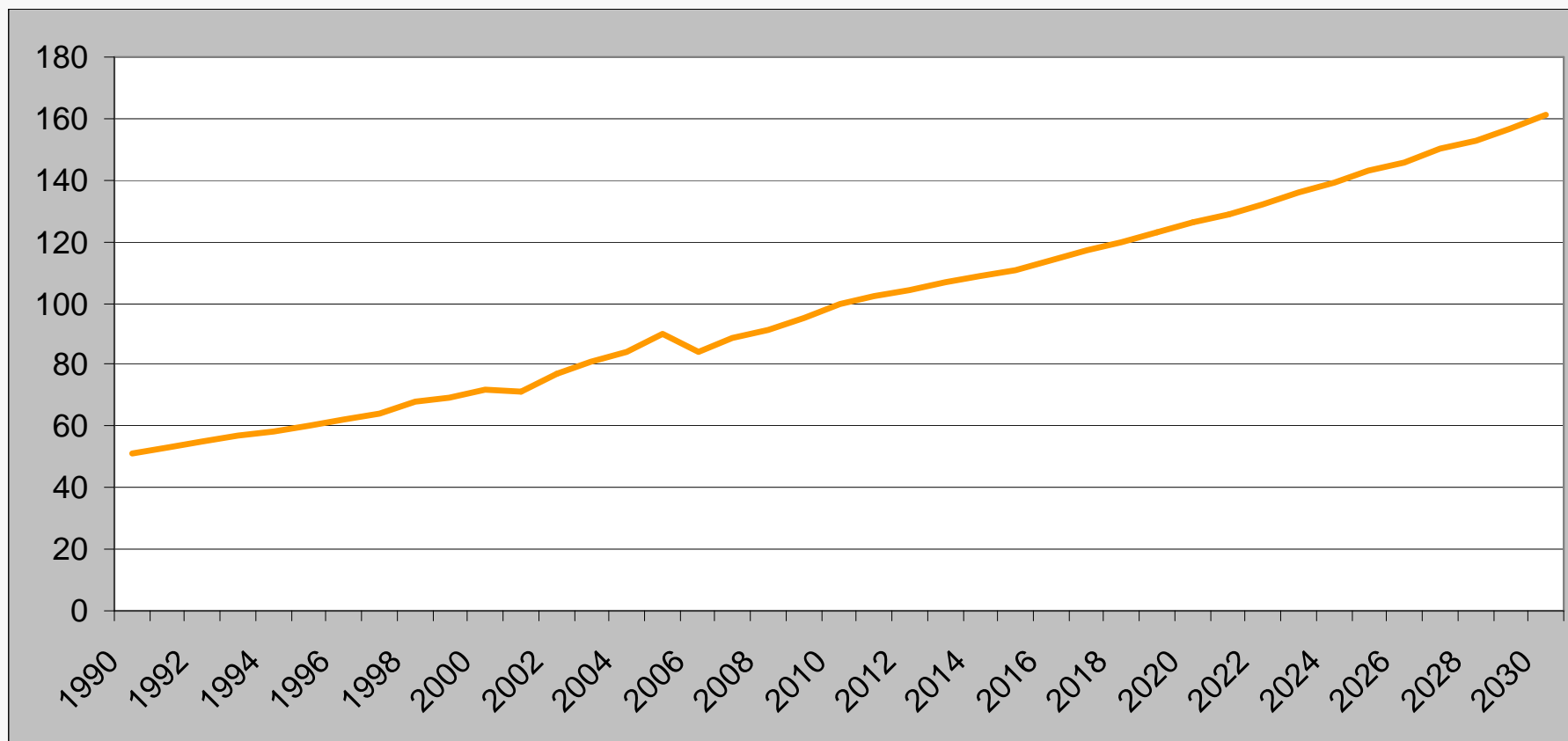
Framskrevet antall personer 67 år eller eldre. I 1000

*Bokstavene i figur betegnelsen står for henholdsvis Lav, Middels og Høy og betegner forutsetningene lagt til grunn for fruktbarhet, vekst i levealder, innenlands flytting og omfang av nettoinnvandring.

Husholdningenes disponible realinntekt, 2010=100

- 1990-2010 er realinntekten doblet
- 2010-2030 antar vi en økning på 60 prosent til

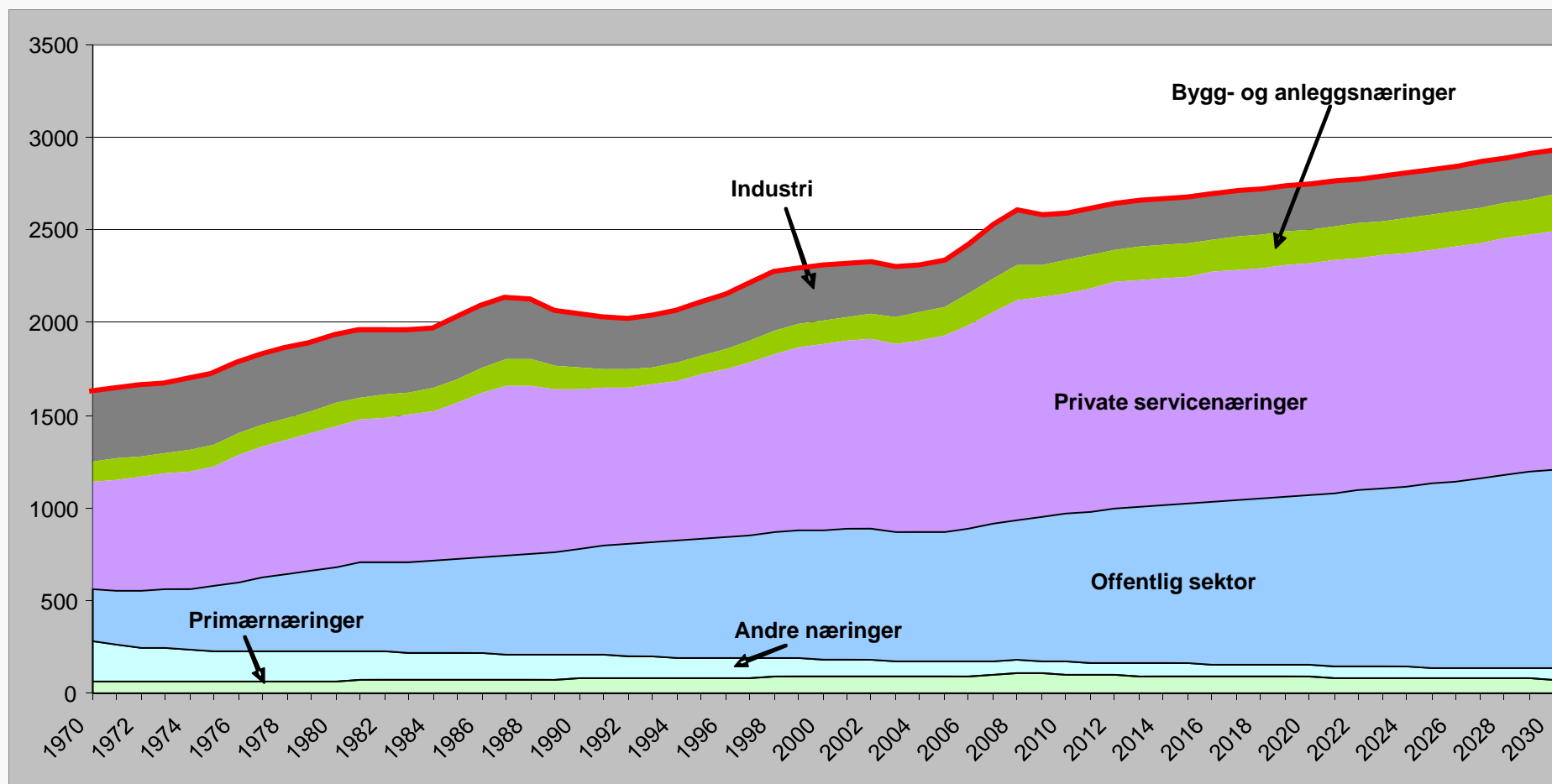

Hvilke sektorer må avstå fra vekst

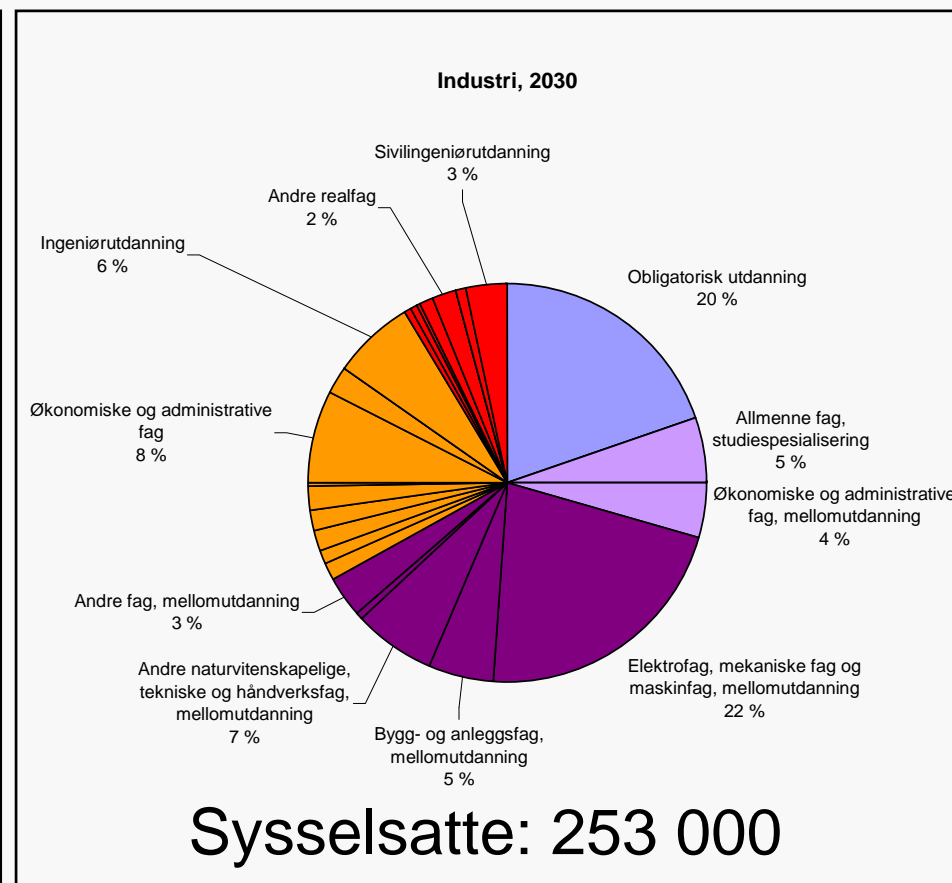
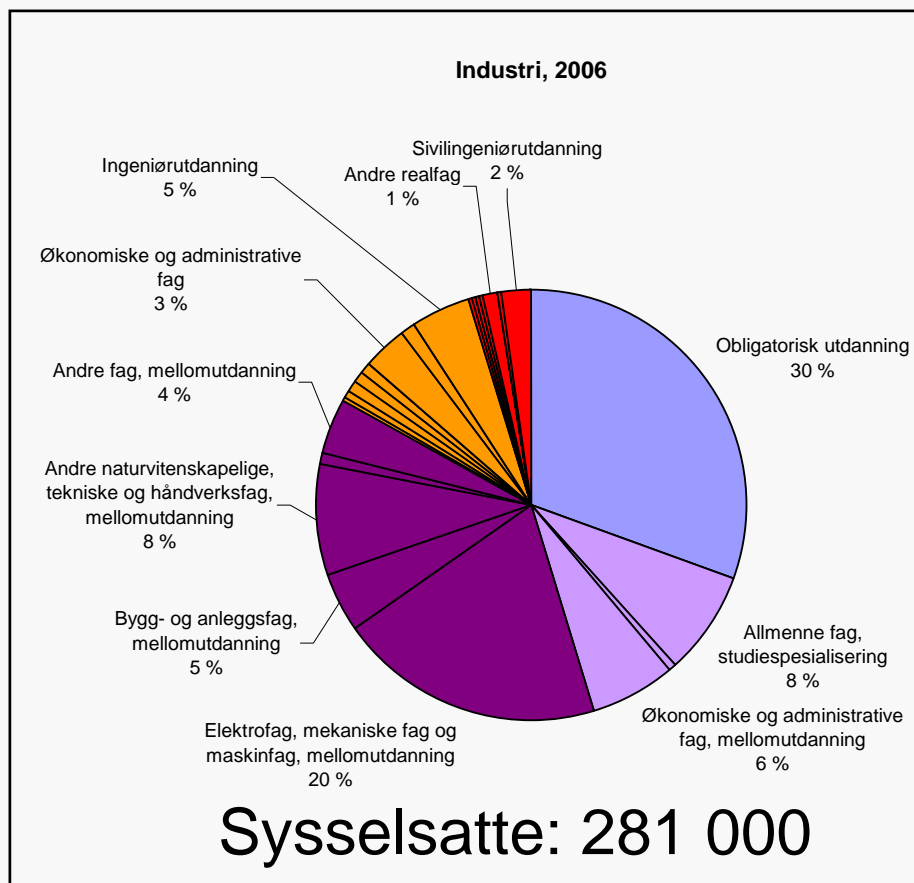
Hvilke handler om politisk prioritering:

- Offentlige tjenesteyting
  - Helse og eldreomsorg
  - Barnehage og undervisning
- Private tjenesteytende næringer
  - Økt brukerbetaling innen eldreomsorgen
  - Økte skatter
- Industri
  - Høyere rente
  - Høyere lønnsvekst

Behov for sysselsetting. I 1000 personer

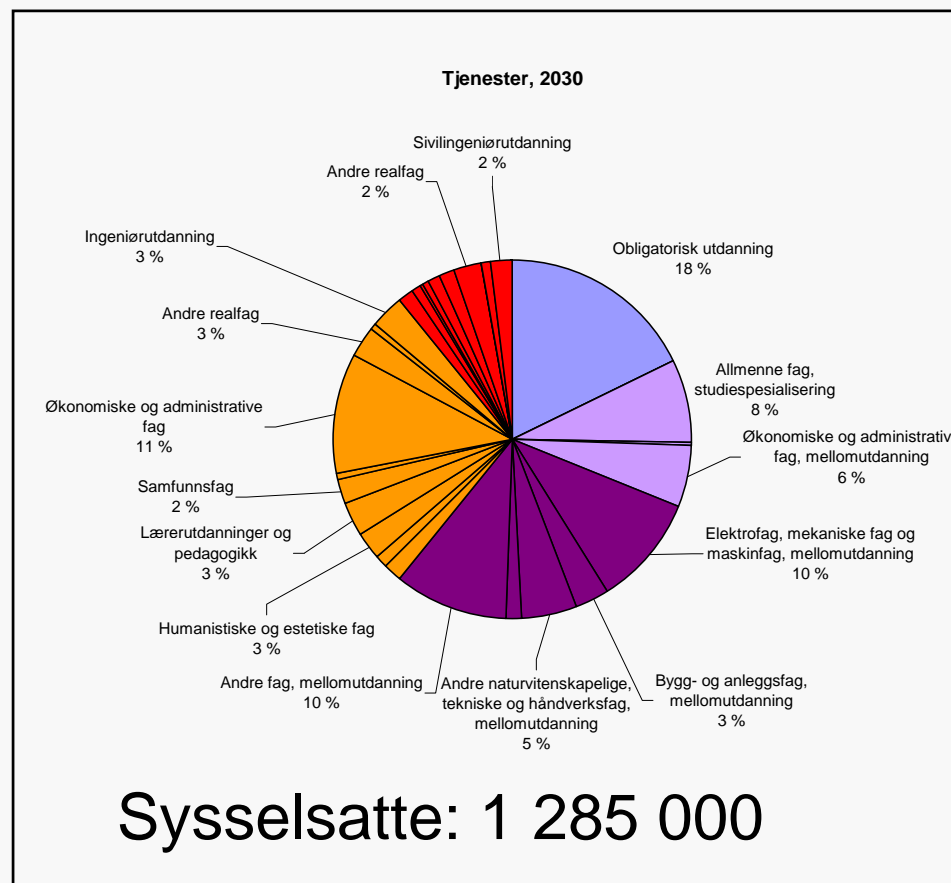
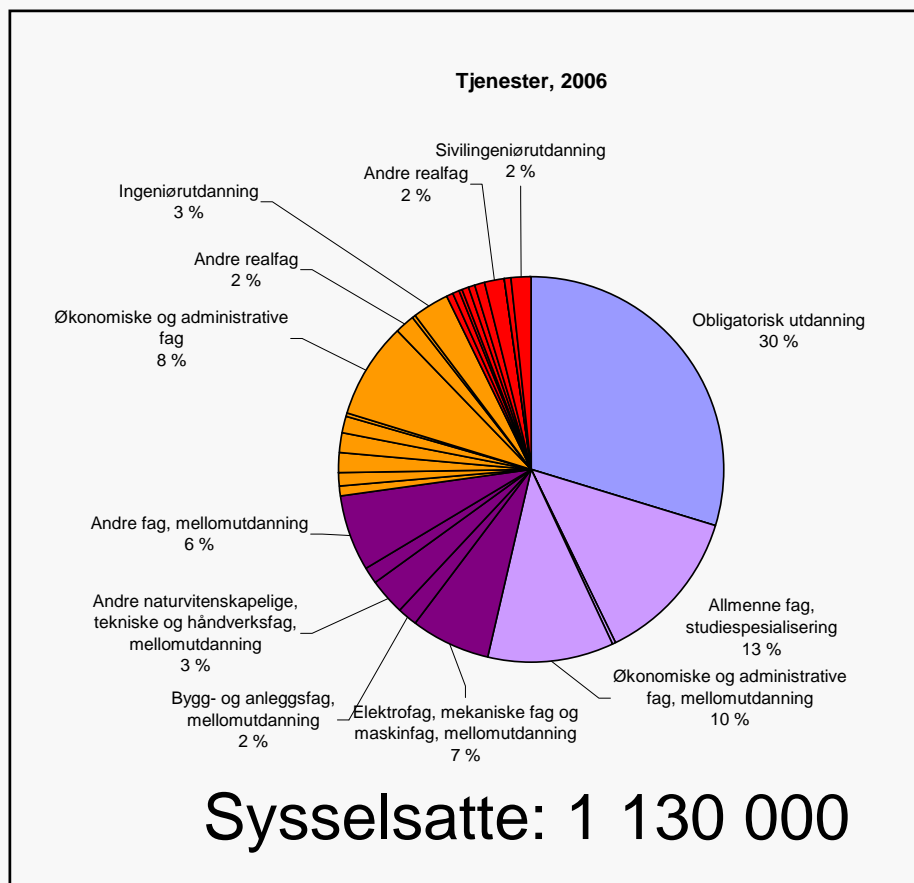

Utdanning i industrien, 2006 og 2030

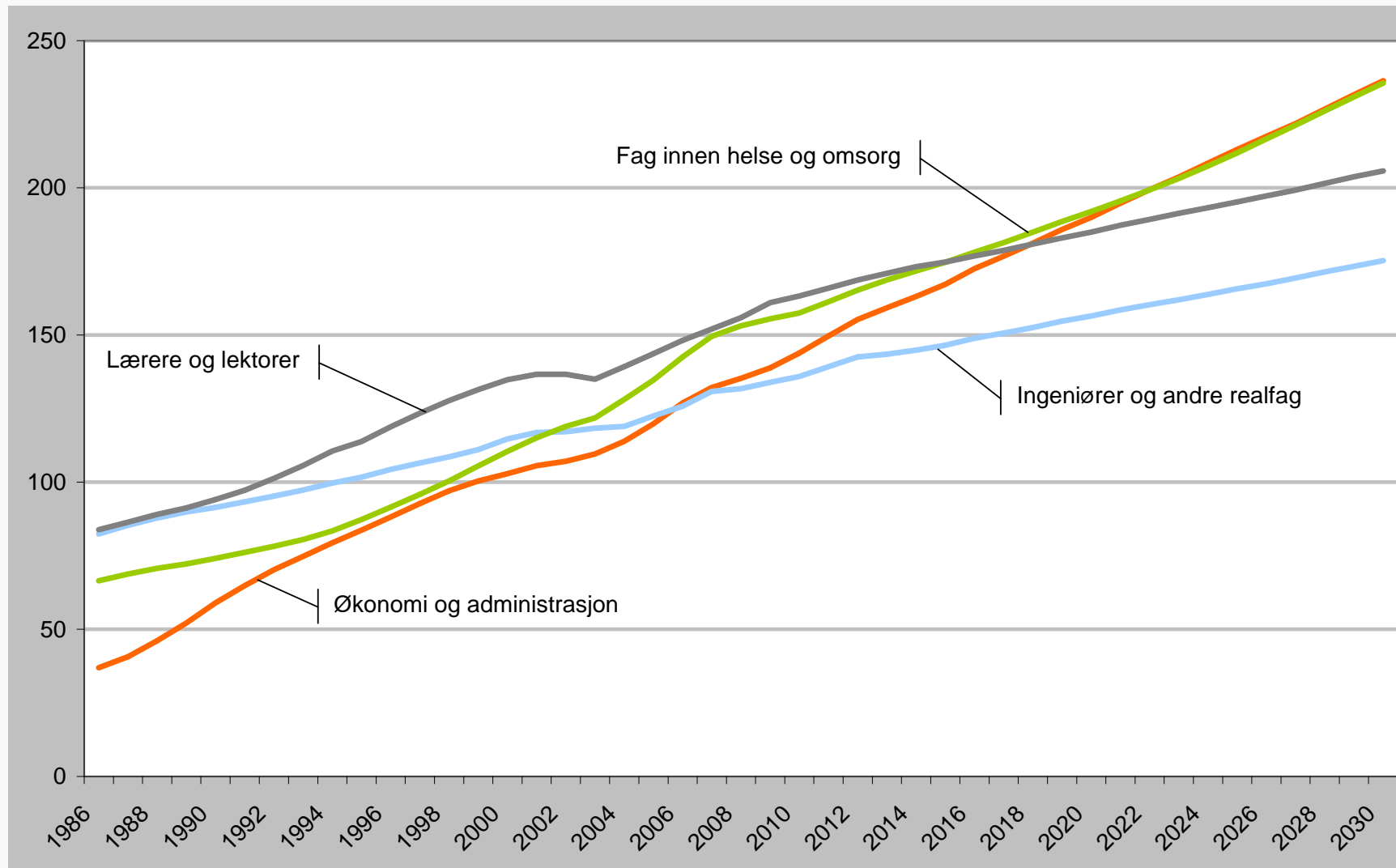

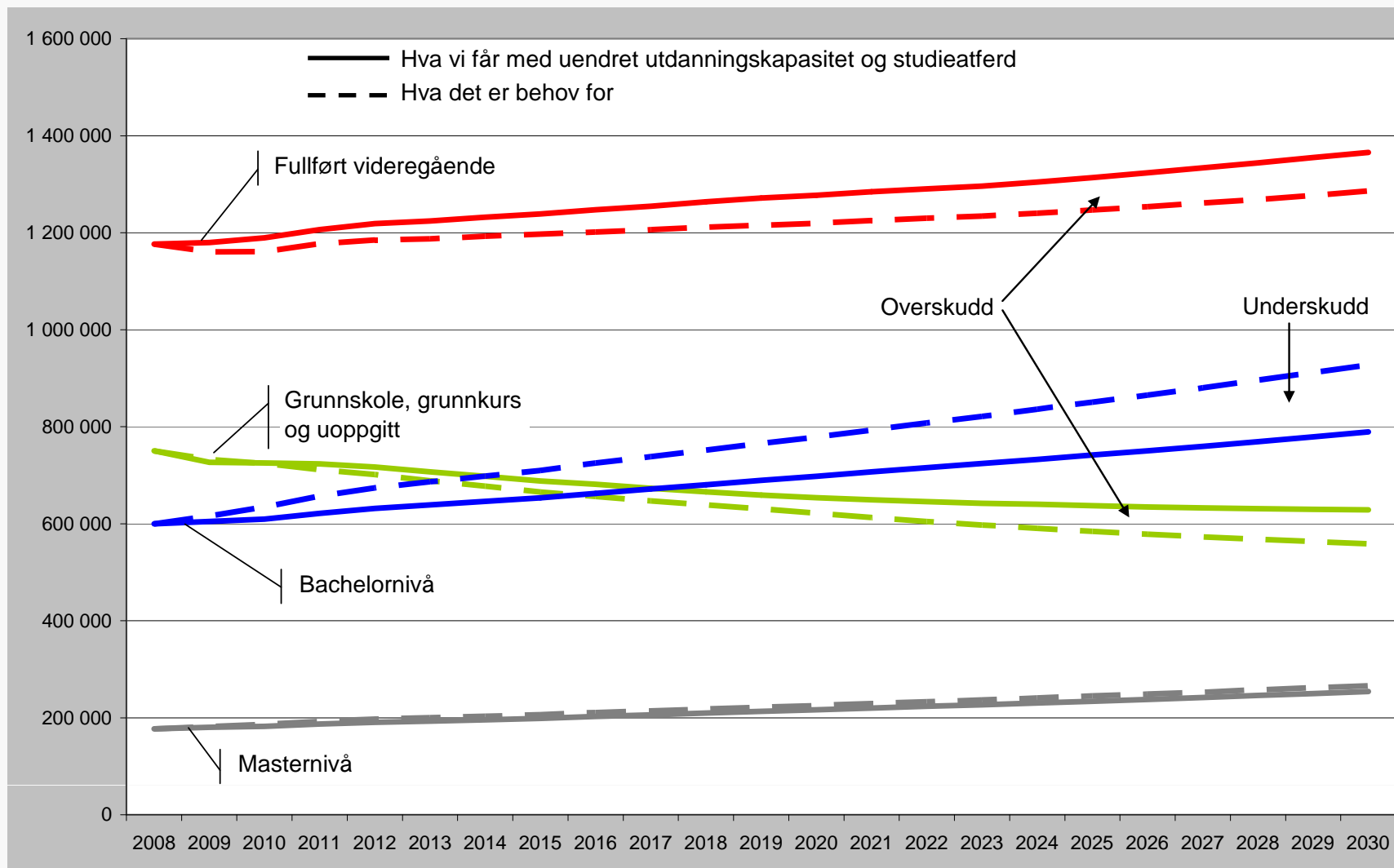
Utdanning i private tjenesteenæringer, 2006 og 2030

Syssetling på bachelor-/masternivå. I 1000 personer

Økt utdanningskapasitet?

Konklusjoner

- Stadig mer bruk av teknologi og spesialisert arbeidsliv øker behovet for høyt utdannet arbeidskraft i alle deler av arbeidslivet
- Begrensninger krever prioriteringer
  - Økt behov et sted, begrenser mulighetene et annet sted
  - Økt behov i offentlig sektor er ikke til å komme bort fra
  - Og finansieringen får virkninger i privat sektor
  - Privat kjøpekraft øker kraftig, tjenestenæringer i vekst
  - Kostnadsnivået krever innovasjon og spisskompetanse i konkurranseutsatt næringsliv
- Utdanner vi den arbeidskraften vi trenger?
  - Behov for at flere tar høyere utdanning, særlig på bachelornivå
  - Trolig for mange med kun grunnskole og videregående utdanning
    - ♦ Økt behov for yrkesspesialisering
  - Kapasiteten innen masterutdanningene er antakelig samlet sett nogenlunde riktig

**Hvis intet uventet
inntreffer, vil våre
prognoser med stor
nøyaktighet beskrive
framtidens behov for
arbeidskraft**